

Ledamöter och ersättare

ARBETSMARKNADS- OCH GYMNASIENÄMNDENS ARBETSUTSKOTT**Tid** **tisdag 1 september 2026 kl. 08:15****Plats** **Luleå kommun servicecenter, lokal Prästkragen, vån 2**

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Uppdaterade tillämpningsanvisningar för attestreglemente	2026/188	2 - 4
2	Delårsuppföljning 2 2026	2026/189	5 - 6
3	Kommunrevisionens granskning av arbetsmarknads- och gymnasienämndens delegationsordning och delegationsbeslut	2025/252	7 - 12
4	Uppföljning av nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet	2026/190	13 - 21
5	Motion (L) Stärk skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi	2026/50	22 - 35

Reviderade tillämpningsanvisningar för attestreglemente arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Ärendenr 2026/188-2.4.0.2

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att fastställa reviderade tillämpningsanvisningar för attestreglemente enligt bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun har ett fastställt attestreglemente. Av reglementets 3 § framgår att kommunens nämnder ansvarar för att antagna regler och tillämpningsanvisningar avseende detta reglemente följs. Varje nämnd utfärdar vid behov ytterligare tillämpningsanvisningar för sitt verksamhetsområde.

Utifrån ändrade rutiner för beslutsattestanter genom införande av beloppsgränser har tillämpningsanvisning reviderats för AGN avseende attestreglementet. Förändringen i attestreglementet består i att Luleå kommun inför beloppsgränser för samtliga beslutsattestanter. Beloppsgränserna är ett led i att öka säkerheten. Storleken på beloppsgränserna ska spegla ansvarsgraden i befattningen och samtidigt vara avvägda så att de kan omsluta verksamhetens fakturor utan att öka administrationen. Nedan är de beloppsgränser som tillämpas för AUF:

- Direktör samt biträdande direktör: 99 999 999kr
- Skolchefer/verksamhetschefer/avdelningschefer: 5 000 000kr
- Områdeschefer: 500 000kr
- Rektorer/enhetschefer: 200 000kr
- Kockar: 30 000kr

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår att bilagd tillämpningsanvisning ska gälla.

Beslutsunderlag

- Tillämpningsanvisningar attestreglemente AUF

Magnus Johansson
Avdelningschef HR/ekonomi

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Tillämpningsanvisningar attestreglemente AUF

Luleå kommun har ett fastställt attestreglemente, se dokument på intranätet;
[Attestreglemente, riktlinje 2019.pdf](#)

Av reglementets 3 § framgår att kommunens nämnder ansvarar för att antagna regler och tillämpningsanvisningar avseende detta reglemente följs. Varje nämnd/beredning utfärdar vid behov ytterligare tillämpningsanvisningar för sitt verksamhetsområde. Attestreglementet fastställer endast minimikraven inom området. Nämnderna har det yttersta ansvaret för att reglemente och av kommunstyrelsen utfärdade tillämpningsanvisningar följs. Det framgår också att kommunens nämnder ska utforma egna tillämpningsanvisningar för underhåll av attestförteckningen.

I arbetsmarknads- och gymnasienämndens samt barn- och utbildningsnämndens delegationsordningar framgår att rätten att utse beslutsattestanter är ett verkställighetsbeslut, det vill säga sådana som fattas i det dagliga arbetet och som styrs av beslutade riktlinjer och rutiner, se [Arbetsmarknads- och gymnasienämndens delegationsordning.pdf](#)
[Barn- och utbildningsnämndens delegationsordning.pdf](#)

Attestförteckningen i arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen finns att ta ut ur leverantörsreskontraportalen (LRP) och är alltid uppdaterad. Vid förändring av behörighet korrigeras attestförteckningen. Förteckningen innehåller uppgifter om samtliga beslutsattestberättigade inom nämndens verksamhetsområde och förutsättningar för den beslutsattestberättigade, till exempel ansvarsintervall samt beloppsgränser.

Inom måltidsservice sker automatattest för de två största leverantörerna utifrån angivna krav i IT-stödet. Om det finns avvikelser mellan fakturan och leveransgodkännandet cirkuleras fakturan för manuell hantering enligt ordinarie arbetsflöde, se rutin *Flöde för automatattest av e-handelsfaktura Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen, Resurscentrum måltider, Luleå kommun*. I rutinen framgår även hur kontroller utförs.

Rätt att beslutsattestera ges i normalfallet till den budgetansvariga. Nämnderna kan besluta om rätt till beslutsattest även för annan än budgetansvarig. Ersättare får endast attestera vid ordinarie attestants frånvaro. Inom arbetsmarknads och utbildningsförvaltningen är det andra än budgetansvariga som har rätt till beslutsattest i några fall;

- Samordnare inom varje skolform för verksamhetsförlagd utbildning godkänner arvodesbegäran i e-tjänsten för ersättning till handledare. Samordnarna arbetar närmast handledarna och vet var dessa är placerade. Samordnare kvalitetssäkrar fakturaunderlaget och godkänner det för hantering hos ekonomicenter.
- Skolskjutsfakturer attesteras av två i förening (en kontrollattest, en slutattest) av handläggare inom skolskjuts.
- IT-programvara och IT-relaterade kostnader attesteras av två i förening (en kontrollattest, en slutattest) av projektledare inom IT.
- Fakturer gällande tex vissa merkostnader inom drift av fastigheter och centrala försäkringar attesteras två i förening av skolformens controller. Detta gäller kostnader med centrala konton som är kopplade till verksamhetschef. Controllers har även beslutsattest på bokföringsorders, det vill säga justeringar inom verksamheterna.
- Antagningskansliet fyrkanten attesteras av dess ansvarige i två i förening.
- Fakturer på abonnemang automatattesterar med inlagda beloppsgränser och kontroller.

Delårsuppföljning 2 2026

Ärendenr 2026/189-1.2.1.4

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att godkänna delårsuppföljning 2 2026 inklusive internkontroll och uppföljning av privata utförare.

Sammanfattning av ärendet

Delårsuppföljning 2 omfattar tidsperioden januari-augusti 2026 och innehåller en prognos för hur arbetsmarknads- och gymnasienämnden kommer att uppfylla de mål som satts för året, resultaten av intern kontroll, uppföljning av privata utförare samt ekonomisk uppföljning av perioden. Uppföljningen görs för att nämnden ska kunna följa hur verksamhetens utvecklas och kunna ta de beslut som eventuellt kan behövas för att uppnå måluppfyllelse.

Beskrivning av ärendet

I delårsuppföljningen sammanfattas utfallet för följande mål, vilka nämnden beslutade om i Verksamhetsplan 2026:

1. Andel elever som fullföljer sin utbildning hos vuxenutbildningen ska öka
2. Andel elever som fullföljer sin utbildning hos Luleå gymnasieskola ska öka
3. Andelen deltagare inom arbetsmarknadsenheten som går vidare till arbete eller studier ska öka
4. Omhändertagande av Luleå kommuns kompetensförsörjningsstrategi och identifiera var insatserna behöver förstärkas
5. Trygghet och studiero ska öka vid Luleå gymnasieskola

I delårsuppföljningen sammanfattas även status kring följande kontrollmoment som nämnden beslutat om i Internkontrollplan 2026:

- Kontroll av att alla anställda inom AUF går eller har gått grundläggande e-utbildning om GDPR någon gång under de senaste två åren.
- Obligatoriskt kontrollmoment – Korruption: Kontrollera att chefer i förvaltningens ledningsgrupp genomfört dialoger i sina ledningsgrupper utifrån den obligatoriska e-utbildningen "Luleå kommun mot korruption". Syftet är att dialogerna ska leda till ökad kunskap och medvetenhet, för att förebygga och i förekommande fall upptäcka och hantera risker för korruption. Resultatet av dialogerna dokumenteras och följs upp.

I delårsuppföljningen sammanfattas även kvalitetsfrågor och eventuella klagomål kopplat till privata utförare inom nämndens ansvarsområde. Vidare sammanfattas det ekonomiska utfallet för perioden i delårsuppföljningen.

Dialog

Rapporten bygger på en dialog med ledningsfunktioner för de verksamheter nämnden har ansvar för. Dialog har även förts med ansvariga för respektive mål och internkontrollmoment.

Beslutsunderlag

Delårsuppföljning 2 2026, Arbetsmarknads- och gymnasienämnd

Anette Lindero
Utredare

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Yttrande gällande kommunrevisorernas granskning av Arbetsmarknads- och gymnasienämndens delegationsordning och delegationsbeslut

Ärendenr 2025/252-1.3.2.3

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att anta arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande som sitt eget och avge som svar till kommunrevisionen.

Sammanfattning av ärendet

Azets Revision & Rådgivning har fått i uppdrag av Luleå kommuns revisorer att granska kommunstyrelsen och nämndernas rutiner kring delegation och delegationsbeslut. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om delegationsordningarna är ändamålsenliga samt om styrelsen och nämnder har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och gymnasienämnden, i allt väsentligt har ändamålsenlig delegationsordning. Bedömningen är också att arbetsmarknads- och gymnasienämnden endast delvis har tillräcklig kontroll och uppföljning av fattade beslut med stöd av delegation.

Bakgrunden till den samlade bedömningen är att granskningen har visat att de inledande texterna i kommunens olika delegationsordningar, inte är liktydiga i sina beskrivningar av motsvarande områden. Begreppet verkställighet definieras på olika sätt mellan nämnderna, vilket i sin tur får konsekvenser på tillämpligheten. Det innebär att behandling av samma ärende inte är likvärdig inom kommunstyrelsen och granskande nämnder.

Gällande uppföljningen av delegationsbeslut kan konstateras att samtliga nämnder och styrelsen behöver säkerställa tillräcklig kunskap kring delegation samt uppföljning av delegation och delegationsbeslut.

Revisorerna konstaterar att det inte råder en samstämmighet kring vilka grundläggande beslutspunkter som en delegationsordning ska innehålla för processer som samtliga nämnder och styrelsen omfattas av. Exempel på detta är områdena inköp och upphandling, beslutsattest, allmänna förvaltningsärenden, dataskyddsförordningen och inom personalområdet.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande:

Revisionen rekommenderar arbetsmarknads- och gymnasienämnden att:

- Säkerställa följsamhet till det kommunstyrelsen beslutar gällande delegationsordningar, delegationsbeslut inom allmänna områden, anmälan till nämnden, definition av delegerat beslutfattande och verkställighet.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden avser att följa eventuella rekommendationer som kommunstyrelseförvaltningen ger och tidplan för dessa.

- Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap kring delegation samt uppföljning av delegation och delegationsbeslut.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden avser att följa eventuella rekommendationer som kommunstyrelseförvaltningen ger och tidplan för dessa.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Utforma en kommungemensam mall för delegationsordningar innehållande disposition, inledande sidor samt kommungemensamma beslutspunkter.
- Tillse ett kommungemensamt förhållningssätt gällande delegation inom de allmänna områden som omfattar samtliga nämnder såsom personal, upphandling och inköp, beslutsattest, dataskyddsförordningen och allmänna förvaltningsärenden.
- Tillse att det finns ett kommungemensamt ställningstagande gällande verkställighet och beslutfattande.
- Verka för kommungemensam likvärdig hantering av delegation och delegationsbeslut.
- Utforma kommungemensam utbildning kring delegation.
- Tillse att det finns ett kommungemensamt arbetssätt för uppföljning och kvalitetssäkring av delegationsbeslut.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden avser att följa eventuella rekommendationer som kommunstyrelseförvaltningen ger och tidplan för dessa.

Dialog

Vid beredning av ärendet har dialog förts internt.

Beslutsunderlag

- Slutdokument - Granskning av delegationsordningar och delegationsbeslut, AGN Hid: 2026.434

Annika Bylund

Utredare

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningens kansli

Kommunrevisionen

Azets

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

För kännedom:

Kommunfullmäktige
Partigruppledare

Till:

Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och gymnasienämnden, barn- och utbildningsnämnden, infrastruktur- och servicenämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden samt E-nämnden.

Granskning av delegationsordningar och delegationsbeslut

Azets Revision & Rådgivning AB har av Luleå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunstyrelsen och nämndernas rutiner kring delegation och delegationsbeslut. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om delegationsordningarna är ändamålsenliga samt om styrelsen och nämnder har tillräcklig uppföljning och kontroll av fattade beslut med stöd av delegation.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen, infrastruktur- och servicenämnden samt kultur- och fritidsnämnden endast delvis har ändamålsenliga delegationsordningar. Vi bedömer att arbetsmarknads- och gymnasienämnden, barn- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, socialnämnden och e-nämnden i allt väsentligt har ändamålsenliga delegationsordningar.

Vi bedömer att kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och gymnasienämnden, barn- och utbildningsnämnden, infrastruktur- och servicenämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden endast delvis har tillräcklig kontroll och uppföljning av fattade beslut med stöd av delegation.

Vi bedömer att miljö- och byggnämnden och e-nämnden inte har tillräcklig kontroll och uppföljning av fattade beslut med stöd av delegation.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen har visat att delegationsordningarnas inledande texter inte är liktydiga i sina beskrivningar av motsvarande områden. Begreppet verkställighet definieras på olika sätt mellan nämnderna, vilket i sin tur får konsekvenser på tillämpligheten. Det innebär att behandling av samma ärende inte är likvärdig inom kommunstyrelsen och granskande nämnder.

Dispositionen av delegationsordningarna saknar samsyn. Delegationsordningarnas disposition för kommunstyrelsen, kultur-och fritidsnämnden och infrastruktur- och servicenämnden innebär att det är svårare att få en överblick över vilka beslut som är delegerade av nämnden, vilket i sig försvårar läsbarheten för allmänheten.

Gällande uppföljningen av delegationsbeslut kan vi konstatera att samtliga nämnder och styrelsen behöver säkerställa tillräcklig kunskap kring delegation samt uppföljning av delegation och delegationsbeslut. Vi har även i granskningen funnit att miljö- och byggnämnden och e-nämndens hantering av delegationsbeslut har stora brister.

Vi har i vår granskning konstaterat att det inte råder en samstämmighet kring vilka grundläggande beslutspunkter som en delegationsordning ska innehålla för processer som samtliga nämnder och styrelsen omfattas av. Exempel på detta är områdena inköp och upphandling, beslutsattest, allmänna förvaltningsärenden, dataskyddsförordningen och inom personalområdet.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Utforma en kommungemensam mall för delegationsordningar innehållande disposition, inledande sidor samt kommungemensamma beslutspunkter.
- Tillse ett kommungemensamt förhållningssätt gällande delegation inom de allmänna områden som omfattar samtliga nämnder såsom personal, upphandling och inköp, beslutsattest, dataskyddsförordningen och allmänna förvaltningsärenden.
- Tillse att det finns ett kommungemensamt ställningstagande gällande verkställighet och beslutsfattande.
- Verka för kommungemensam likvärdig hantering av delegation och delegationsbeslut.
- Utforma kommungemensam utbildning kring delegation.
- Tillse att det finns ett kommungemensamt arbetssätt för uppföljning och kvalitetssäkring av delegationsbeslut.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi granskande nämnder att:

- Säkerställa följsamhet till det kommunstyrelsen beslutar gällande delegationsordningar, delegationsbeslut inom allmänna områden, anmälan till nämnden, definition av delegerat beslutfattande och verkställighet.
- Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap kring delegation samt uppföljning av delegation och delegationsbeslut.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi miljö- och byggnämnden, socialnämnden och E-nämnden att:

- För samtliga beslutspunkter i delegationsordningen att det upprättas delegationsbeslut enligt angiven mall.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi miljö- och byggnämnden och E-nämnden att:

- Samtliga delegationsbeslut anmäls till nämndens näst kommande sammanträde.

Vi, revisorer, överlämnar härmed granskningsrapporten för kännedom och yttrande. Yttrande ska innehållande plan för genomförande av åtgärder och tidsplan för genomförande från granskande nämnder och styrelsen senast 15 oktober 2026

2026-03-24

För Luleå kommuns förtroendevalda revisorer

Kjell Nilsson

Ordförande, revisionen

Lars Lassinantti

Vice ordförande, revisionen

Bernt Johansson

Ove Bucht

Anette Sundström

Lars Anehagen

Folke Sundberg

Revisorerna godkände utlåtandet på revisionssammanträdet 2026-04-08

Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet

Ärendenr 2026/190-3.8.5.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att anse nämndinitiativet besvarat.

Beskrivning av ärendet

Thomas Söderström (L), Dag Sundberg (M), Katarina Johansson (C) och Sara Önneby Nordström (KD) har inkommit med ett nämndinitiativ om att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet.

Förslagsställarna beskriver hur viktigt vård- och omsorgsprogrammet är för framtida kompetensförsörjning. Att programmet behöver vara attraktivt för fler sökande och hålla hög kvalitet i utbildningens innehåll, arbetslivskoppling och studiemiljö. För att långsiktigt stärka intresset för programmet bör fokus ligga på skolans kärnuppgift: en stark utbildning med tydlig koppling till yrkeslivet, god undervisningskvalitet och goda förutsättningar för eleverna att lyckas.

Med anledning av detta föreslås:

- att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på hur vård- och omsorgsprogrammets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling kan stärkas inom ramen för skolans kärnuppgift.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutade 2026-06-09 § 70 att nämndinitiativet får ställas och gav förvaltningen i uppdrag att återkomma med en redogörelse för hur man arbetar med kärnuppgiften idag och vilka insatser som inom befintlig budget kan göras för att ytterligare stärka programmets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Vård- och omsorgsprogrammets utveckling och kvalitet, idag och framåt

Vård- och omsorgsprogrammet (VO) vid Luleå gymnasieskola är ett väl fungerande program med yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen som tillsammans arbetar ämnesövergripande och tematiskt. De fyra yrkeslärarna har bred kompetens från olika delar av vårdsektorn, vilket gör att de kompletterar varandra. De har genom lång arbetslivserfarenhet i vårdsektorn ett starkt kontaktnät. Det underlättar i arbetet med arbetsplatsförlagt lärande (APL)- och lärlingsplantering, studiebesök, att ta in föreläsare och så vidare.

Sedan några år har VO nya rymliga och mer ändamålsenliga lokaler, där rum för praktisk utbildning och teori ligger i anslutning till varandra. De nya lokalerna har gett programmet betydligt bättre förutsättningar än tidigare. Lärarna kan varva teori och praktik och det främjar samarbetet mellan yrkeslärare och lärare i allmänna ämnen. Ett nytt metodrum har inretts och modern utrustning har köpts in. Ytterligare ett metodrum som ska likna hemmiljö byggs nu upp och tas i bruk under hösten 2026, för att stärka omsorgsdelen i utbildningen.

Inom ett externfinansierat projekt utforskas nya digitala metoder och verktyg. Som en del av detta arbete undersöks möjligheterna att använda VR-teknik som ett komplement till undervisningen. Arbetet genomförs i samverkan med vuxenutbildningens vårdutbildningar.

Rektor har valt att organisera utbildningen i två mindre grupper det första läsåret, för att ge eleverna så goda förutsättningar som möjligt för att klara utbildningen. I årskurs 2 och 3 slås grupperna ihop till en klass.

Utbildningen är upplagd så att eleverna har mer grundläggande teori i början av utbildningen, varvat med metodövningar. Under första året har eleverna tre veckors APL. APL-veckorna är förlagda så att eleverna ska ha en teoretisk bas med sig innan de går ut på sin APL. I årskurs 2 och 3 bedrivs utbildningen som lärlingsutbildning. Det innebär att hälften av utbildningen sker på en arbetsplats. Lärlingskonceptet underlättar för elevernas etablering på arbetsmarknaden.

Luleå gymnasieskola har APL- och lärlingsplatser inom hela vårdsektorn, men det finns begränsningar inom den slutna psykiatrivården. Tidigare år har det varit svårt att få APL-platser på verksamheter inom sjukhusvården. Ett förbättrat samarbete med Region Norrbotten har inneburit att Luleå gymnasieskola har kunnat öka antalet APL-platser och veckor på Sunderby sjukhus. I årskurs 3 har eleverna numer i stort sett hela sin lärlingstid på Sunderby sjukhus. Elever från annan ort än Luleå kan då göra sin lärlingstid på sjukhus på hemorten, till exempel Piteå och Kalix.

Sedan många år har Luleå gymnasieskola ett väl fungerande och nära samarbete med arbetslivet. Både socialförvaltningen och Region Norrbotten ingår i branschrådet. Branschrådet träffas regelbundet i möten med relevant innehåll, där fokus är utveckling av utbildningen, tillse kvalitet på APL och mycket annat.

Genom till exempel Öppet hus, prova-på-dagar, riktad information till studie- och yrkesvägledare med mera, sprider programmet information om

utbildningen. De senaste åren har även extra satsningar i sociala medier genomförts.

Från hösten 2026 ges elever inom VO möjlighet att ansöka om stipendium för delar av kostnaden för körkortsutbildning. Genom att underlätta för elever att ta körkort, förbättras deras möjlighet till etablering på arbetsmarknaden. Skolan hoppas också att det ska medföra att fler elever väljer programmet.

Utveckling av lärlingskonceptet pågår och ska fortsätta. Personalen ser, tillsammans med branschen, på möjlighet att öka flexibiliteten och göra individuella lärlingsupplägg utifrån elevernas förutsättningar och önskemål. Tillgång på utbildade handledare är dock en utmaning. Luleå gymnasieskola har därför inlett ett samarbete med vuxenutbildningen, som startar en handledarutbildning för handledare både inom socialförvaltningen och Region Norrbotten.

Arbetslivet har också ett stort ansvar att få unga att intressera sig för arbete inom vårdsektorn, det kan inte skolan klara själv. Därför kommer skolan att tydligare lyfta hur skola och arbetsgivare gemensamt kan få fler unga att se vårdsektorn som en framtida arbetsplats, i branschrådet.

Luleå gymnasieskola har under flera år bedrivit ett aktivt arbete för att utveckla och stärka kvaliteten inom VO. Arbetet är kontinuerligt och pågår även framgent, då utveckling och kvalitetsförbättringar inklusive kopplingar till arbetsliv är en naturlig del av verksamhetens uppdrag. Mot bakgrund av ovan redogörelser för det arbete som genomförts och det utvecklingsarbete som fortsatt pågår föreslår arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen att arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att nämndinitiativet anses vara besvarat.

Dialog

Dialog genomförd internt inom förvaltningen och med vård- och omsorgsprogramkets branschråd.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogramkets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid: 2026.470
- Förslag till beslut avseende Nämndinitiativ (L) för att stärka vård- och omsorgsprogramkets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid: 2026.598
- Beslut arbetsmarknads- och gymnasienämnden 2026-06-09
Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogramkets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid 2026.736

Eva Lindbäck

Skolchef gymnasieskola

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

Initiativställare

§ 70

Nämndinitiativ (L) för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet

Ärendenr 2026/113-1.1.1.5

Arbetsmarknads- och gymnasienämndens beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att nämndinitiativet får ställas och överlämnas till arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Söderström (L), Dag Sundberg (M), Katarina Johansson (C) och Sara Önneby Nordström (KD) har i samband med arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2026-04-21 § 54 inkommit med ett nämndinitiativ om att stärka vård- och omsorgsprogrammens kvalitet och aktivitet.

Förslagsställarna beskriver hur viktigt vård- och omsorgsprogrammet är för framtida kompetensförsörjning. Att programmet behöver vara attraktivt för fler sökande och hålla hög kvalitet i utbildningens innehåll, arbetslivskoppling och studiemiljö. För att långsiktigt stärka intresset för programmet bör fokus ligga på skolans kärnuppdrag: en stark utbildning med tydlig koppling till yrkeslivet, god undervisningskvalitet och goda förutsättningar för eleverna att lyckas.

Med anledning av detta föreslås:

- Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på hur vård- och omsorgsprogrammets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling kan stärkas inom ramen för skolans kärnuppdrag.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens tolkning av nämndinitiativet är att förvaltningen ska återkomma med en redogörelse för hur man arbetar med kärnuppdraget idag och vilka insatser som inom befintlig budget kan göras för att ytterligare stärka programmets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling.

Rektor för vård- och omsorgsprogrammet får i uppdrag att redogöra för detta vid arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2026-09-15.

Arbetsmarknads- och gymnasienämndens arbetsutskott har 2026-05-26 § 26 föreslagit arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att nämndinitiativet får ställas då det berör arbetsmarknads- och gymnasienämndens ansvarsområde.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag under proposition och finner att arbetsmarknads- och gymnasienämnden bifaller förslaget.

Dialog

Dialog är genomförd internt inom arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid: 2026.470
- Arbetsmarknads- och gymnasienämndens beslut 2026-04-21 § 54, AGN Hid: 2026.503
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende Nämndinitiativ (L) för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid: 2026.598
- Arbetsmarknads- och gymnasienämndens arbetsutskotts beslut 2026-05-26 § 26, AGN Hid: 2026.628

Beslutet skickas till

Rektor för vård- och omsorgsprogrammet

Nämndinitiativ (L) för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet

Ärendenr 2026/113-1.1.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att nämndinitiativet får ställas och överlämnas till arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen för beredning.

Beskrivning av ärendet

Thomas Söderström (L), Dag Sundberg (M), Katarina Johansson (C) och Sara Öneby Nordström (KD) har i samband med arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2026-04-21 § 54 inkommit med ett nämndinitiativ om att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och aktivitet.

Förslagsställarna beskriver hur viktigt vård- och omsorgsprogrammet är för framtida kompetensförsörjning. Att programmet behöver vara attraktivt för fler sökande och hålla hög kvalitet i utbildningens innehåll, arbetslivskoppling och studiemiljö. För att långsiktigt stärka intresset för programmet bör fokus ligga på skolans kärnuppdrag: en stark utbildning med tydlig koppling till yrkeslivet, god undervisningskvalitet och goda förutsättningar för eleverna att lyckas.

Med anledning av detta föreslås:

- Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på hur vård- och omsorgsprogrammets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling kan stärkas inom ramen för skolans kärnuppdrag.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår att arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att nämndinitiativet får ställas då det berör arbetsmarknads- och gymnasienämndens ansvarsområde.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens tolkning av nämndinitiativet är att förvaltningen ska återkomma med en redogörelse för hur man arbetar med kärnuppdraget idag och vilka insatser som inom befintlig budget kan göras för att ytterligare stärka programmets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling.

Rektor för vård- och omsorgsprogrammet får i uppdrag att redogöra för detta vid arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2026-09-15.

Dialog

Dialog är genomförd internt inom arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och gymnasienämndens beslut 2026-04-21 § 54, AGN Hid: 2026.503
- Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet, AGN Hid: 2026.470

Eva Lindbäck

Skolchef gymnasieskola

Beslutet skickas till

Rektor för vård- och omsorgsprogrammet

Nämndinitiativ för att stärka vård- och omsorgsprogrammets kvalitet och attraktivitet

Vård- och omsorgsprogrammet är ett av kommunens viktigaste gymnasieprogram utifrån framtida kompetensförsörjning. Samtidigt behöver programmet vara attraktivt för fler sökande och hålla hög kvalitet i utbildningens innehåll, arbetslivskoppling och studiemiljö.

För att långsiktigt stärka intresset för programmet bör fokus ligga på skolans kärnuppdrag: en stark utbildning med tydlig koppling till yrkeslivet, god undervisningskvalitet och goda förutsättningar för eleverna att lyckas.

Mot denna bakgrund föreslås arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta

att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på hur vård- och omsorgsprogrammets attraktivitet, kvalitet och arbetslivskoppling kan stärkas inom ramen för skolans kärnuppdrag.

Thomas Söderström (L)

Dag Sundberg (M)

Katarina Johansson (C)

Sara Öneby Nordström (KD)

Motion (L) Stärk skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi

Ärendenr 2026/50-1.1.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige att anse motionens första och andra punkt besvarad.

Beskrivning av ärendet

Thomas Söderström (L) har lämnat in en motion om att stärka skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi. Motionen har anmälts vid kommunfullmäktige 2026-01-26 § 2.

Motionären skriver att sedan friskolereformen 1992 har tanken varit att olika aktörer tillsammans ska bidra till att utveckla kvaliteten i skolan. Liberalerna tror att konkurrens gör skolan bättre, inte sämre. Under de senaste fyra mandatperioderna har utvecklingen gått åt ett annat håll. Ett exempel är utbildningar inom djurvård och hästhållning. I dag går närmare hundra Luleåelever på dessa program hos en fristående gymnasieskola. Samtidigt har kommunen inte agerat för att erbjuda liknande utbildningar i egen regi. Eftersom konkurrensen är fri måste kommunen kunna ta initiativ där det finns behov och intresse. Det gäller särskilt när det påverkar både ekonomi och elevunderlag. Därför vill motionären att kommunen tar en mer aktiv roll när det finns efterfrågan på utbildningar som i dag helt saknas i kommunal regi.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge arbetsmarknads- och gymnasienämnden i uppdrag att:

1. Undersöka möjligheten att starta kommunala utbildningar inom områden där det finns tydlig efterfrågan från elever, till exempel inom djurvård och hästhållning.
2. Ta fram ett förslag på hur dessa utbildningar kan bedrivas inom den kommunala gymnasieskolan, med hänsyn till kvalitet, efterfrågan och långsiktig hållbarhet.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att se över och justera utbudet av utbildningar inom Luleå gymnasieskola.

Det är många faktorer att beakta när det gäller utbud av utbildningar:

- att kunna erbjuda ett brett utbud av utbildningar,
- att ta hänsyn till ungdomarnas efterfrågan (skollagen kap 15, § 30 b),
- att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov (skollagen kap 15, § 30 b),

- samverkan med näringsliv/arbetsliv och tillgång till arbetsplatsförlagt lärande,
- överenskommelser inom ramen för samverkansavtalet inom Fyrkanten, och
- huvudmannens ekonomiska och organisatoriska förutsättningar.

Huvudmän måste enligt skollagen väga in både elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov när de planerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolan. Kommuner ska även samverka när de planerar, dimensionerar och erbjuder utbildningar inom gymnasieskolan. Detta för att öka det tillgängliga utbudet av utbildning, underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden och förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Nedan följer några exempel på förändringar av utbud som genomförts inom Luleå gymnasieskola:

Hotell- och turismprogrammet

I samband med GY11 gjordes en överenskommelse inom Fyrkantens gymnasiesamverkan att Älvsbyn skulle ansvara för det nya programmet Hotell- och turismprogrammet. Efter några år bestämde sig kommunen för att lägga ner programmet. Luleå kommun bedömde då att det är ett viktigt program för vår region, och valde att starta programmet. Programmet har idag ett nära samarbete med branschen. Efterfrågan på utbildade från programmet är tydlig och söktrycket är bra. Det har skapat förutsättningar för en ökad elevvolym.

Internationell gymnasieutbildning

För att möta en kommande efterfrågan kopplat till samhällsomvandling och inflyttning av utländska familjer, startade Luleå kommun en internationell gymnasieutbildning, International Baccalaureate, som nu varit i gång i tre år.

Ny inriktning på El- och energiprogrammet

El- och energiprogrammet utökades från läsåret 24/25 med inriktningen automation, och antalet elever på programmet har ökat. Programmet har ett starkt söktryck och en tydlig branschefterfrågan.

Spetsutbildning i fysik

Från läsåret 25/26 har Luleå gymnasieskolas naturvetenskapliga spetsutbildning utökats. Vid sidan om spetsutbildning i matematik erbjuds även spetsutbildning i fysik.

Ny inriktning på bygg- och anläggningsprogrammet

Bygg- och anläggningsprogrammet har utökats med inriktningen måleri, sökbar för elever som börjar gymnasiet höstterminen 2027. Detta är ett program med tydlig efterfrågan både från elever och bransch.

Lokal idrottsprofil ridning

För att möta efterfrågan hos ungdomar med ett intresse för ridsport, men som inte vill läsa naturbruksprogrammet, erbjuder idrottsgymnasiet inom Luleå gymnasieskola sedan några år en lokal idrottsprofil (LIU) inom ridning. Lsåret 25/26 var det 9 elever inom Idrottsgymnasiet som hade LIU-profil ridning, och inför läsåret 26/27 uttryckte 6 elever intresse för LIU ridning i den preliminära antagningen.

Motionären nämner utbildningar inom djurvård och hästhållning, som är inriktningar inom naturbruksprogrammet. Dessa utbildningar finns inom Fyrkantens gymnasiesamverkan, i Piteå kommun. Där studerade 25/26 8 Luleå-elever inom inriktning djurvård och 3 Luleåelever inom inriktning hästhållning. Utbildningarna finns också på Realgymnasiet i Luleå. Totalt 51 Luleåelever studerade där läsåret 25/26, samtliga inom de två inriktningarna djurvård och hästhållning.

Skolverket gör regelbundet en bedömning av behovet av förändringar i länets utbildningsutbud. Planeringsunderlagen underlättar för huvudmän att få syn på luckor i utbudet eller överetablering. I planeringsunderlaget för gymnasial utbildning i Norrbotten framgår att naturbruksbranschen är spretig och att alla inriktningar inom naturbruksprogrammet inte speglar branschens behov. Det finns ingen tydlig branschefterfrågan för utbildade inom djurvård och hästhållning. Tydligast är branschefterfrågan inom inriktningarna skogsbruk och lantbruk. Där pågår ett arbete, utifrån beslut i kommunfullmäktige 2025-12-15 § 243, att utreda hur Luleå kommun tillsammans med parterna i det primära samverkansavtalet, för planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå, kan öka antalet studerande på utbildningar med inriktning lant- eller skogsbruk i samverkansområdena. Naturbruksprogrammet som helhet är ett program som inte rekommenderas att öka sina platser.

Nedan framgår söktryck för naturbruksinriktningarna djurvård och hästhållning inför läsåret 26/27. Siffrorna är hämtade från den slutliga antagningen.

Grans naturbruksgymnasium, Piteå kommun:

Inriktning	Antal platser	Förstahands-sökande (ej behöriga inom parentes)	Antagna
Djurvård	32	29 (7)	27
Hästhållning	16	13 (3)	16

Realgymnasiet

Inriktning	Antal platser	Förstahands-sökande (ej behöriga inom parentes)	Antagna
Djurvård	23	24 (5)	22
Hästhållning	18	19 (5)	14

Nedan framgår elevantal och tillgång på utbildningsplatser vid Grans naturbruksgymnasium och Realgymnasiet läsåret 25/26:

Grans naturbruksgymnasium, Piteå kommun

Inriktning	Antal platser åk 1-3	Antal elever åk 1-3
Djurvård	96	55
Hästhållning	48	28

Realgymnasiet

Inriktning	Antal platser åk 1-3	Antal elever åk 1-3
Djurvård	52	47
Hästhållning	42	28

Av tabellerna ovan framgår att det finns en överkapacitet i regionen på utbildningsplatser inom naturbruksprogrammets inriktningar djurvård och hästhållning, och att söktrycket är måttligt. Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen menar därför att kommunen i nuläget inte bör starta de två utbildningar som exemplifierats i motionen: naturbruksutbildningar inom djurvård och hästhållning, utifrån de motiv som angetts ovan.

Det är viktigt att, precis som motionären skriver, kontinuerligt anpassa och utveckla den kommunala gymnasieskolans utbildningsutbud utifrån samhällets behov av kompetens men också elevernas efterfrågan. Det är ett arbete som redan görs och som ska fortsätta att utvecklas. Skolan ska fortsatt arbeta aktivt och ta del av bedömningsunderlag, elevers efterfrågan, samarbeta med andra kommuner, föra dialog med branscher och samhället i stort. Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår därför att

arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige att anse motionens första punkt besvarad.

När arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen initierar och planerar för en ny utbildning eller inriktning presenteras förslag på hur den aktuella utbildningen kan bedrivas med hänsyn till kvalitet, efterfrågan och långsiktig hållbarhet. Kvalitet kan till exempel handla om branschsamverkan, tillgång till APL-platser, ändamålsenliga lokaler, lärarkompetens och samlokalisering med andra inriktningar eller program som möjliggör praktiska och pedagogiska synergier. Efterfrågan bedöms utifrån samhällets och näringslivets behov och elevers efterfrågan. Arbetet med långsiktig hållbarhet kan till exempel handla om hur satsningen bidrar till en robust och flexibel utbildningsstruktur och anpassning till arbetsmarknadens behov.

Eftersom faktorerna kvalitet, efterfrågan och långsiktig hållbarhet redan idag är centrala i arbetet när nya utbildningar planeras, föreslår arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen att arbetsmarknads- och gymnasienämnden rekommenderar kommunfullmäktige att motionens andra punkt anses besvarad.

Dialog

Dialog har förts internt inom förvaltningen och med Realgymnasiet och naturbruksutbildningen inom Piteå kommun.

Beslutsunderlag

- Beslut KF 2026-01-26 Anmälan av motioner, AGN Hid: 2026.142
- Motion (L) Stärk skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi, AGN Hid: 2026.143
- Beslut KF 2025-12-15 Motion (C) om att utveckla utbildningar inom jord- och skogsbruk

Eva Lindbäck

Skolchef gymnasieskola

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen, kansli

Motion: Stärk skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi

Sedan friskolereformen 1992 har tanken varit att olika aktörer tillsammans ska bidra till att utveckla kvaliteten i skolan. När Luleå kommun fick sina första friskolor tog den kommunala skolan sitt uppdrag på allvar. Man utvecklade verksamheten, startade nya utbildningar och förbättrade arbetssätten.

För oss liberaler handlar valfrihet inte bara om att kunna välja något annat, utan också om att det finns verkliga alternativ. Vi tror att konkurrens gör skolan bättre, inte sämre. Vår linje är tydlig: kommunen ska inte stå vid sidan av och titta på när andra tar över. Den ska vara med och bidra.

Under de senaste fyra mandatperioderna har utvecklingen gått åt ett annat håll. I stället för att möta friskolorna har kommunen ofta beskrivit dem som ett problem. Från både förvaltning och politik har det lyfts att friskolor kostar pengar och påverkar den kommunala skolans ekonomi. Samtidigt har man i flera fall valt att inte erbjuda utbildningar inom områden där det finns ett tydligt elevintresse.

Ett exempel är utbildningar inom djurvård och hästhållning. I dag går närmare hundra Luleåelever på dessa program hos en fristående gymnasieskola. Kritiken mot detta har varit tydlig, men ändå har inga egna alternativ tagits fram. Kommunen har inte agerat för att erbjuda liknande utbildningar i egen regi.

Från Liberalernas sida har vi länge varnat för detta. Det är inte fel att en fristående aktör erbjuder något som kommunen inte gör. Ibland räcker bara efterfrågan till en aktör. Men eftersom konkurrensen är fri måste kommunen kunna ta initiativ där det finns behov och intresse. Det gäller särskilt när det påverkar både ekonomi och elevunderlag.

Det här handlar inte om att ta över eller utestänga någon. Det handlar om att kommunen också ska kunna vara ett alternativ. Om fristående skolor får konkurrera måste kommunen kunna göra det. Vi ser att olika aktörer kan komplettera varandra och bidra till skolans utveckling. Valfrihet fungerar inte av sig själv. Den kräver ansvar och delaktighet från alla håll. Därför vill vi att kommunen tar en mer aktiv roll när det finns efterfrågan på utbildningar som i dag helt saknas i kommunal regi.

Förslag till beslut

Vi i Liberalerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge Arbetsmarknads- och gymnasienämnden i uppdrag att:

1. Undersöka möjligheten att starta kommunala utbildningar inom områden där det finns tydlig efterfrågan från elever, till exempel inom djurvård och hästhållning.
2. Ta fram ett förslag på hur dessa utbildningar kan bedrivas inom den kommunala gymnasieskolan, med hänsyn till kvalitet, efterfrågan och långsiktig hållbarhet.

Luleå 2025-01-21

Thomas Söderström (L)

§ 2

Anmälan av motioner 2026-01-26

Ärendenr 2025/2057-1.1.1.7

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga redovisningen av väckta motioner perioden 16 december 2025–26 januari 2026 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Följande motioner redovisas:

Avsändare	Ämne
Thomas Söderström (L), Matti Björk (M), Samuel Ek (KD), Arne Nykänen (C).	KLF 2026/127 Motion (L,M,KD,C) om att inrätta en familjecentral i Luleå kommun
Thomas Söderström (L)	KLF 2026/129 Motion Kommunen måste ta GDPR på allvar
Thomas Söderström (L)	KLF 2026/130 Motion (L) Stärk skolvalet genom nya gymnasieutbildningar i kommunal regi

§ 243

Motion (C) om att utveckla utbildningar inom jord- och skogsbruk

Ärendenr 2025/137-1.1.1.5

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen.
2. Kommunfullmäktige beslutar att ge arbetsmarknads- och gymnasienämnden i uppdrag att utreda hur Luleå kommun tillsammans med parterna i de primära samverkansavtalen, för planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå, kan öka antalet studerande på utbildningar med inriktning lant- eller skogsbruk i samverkansområdena.

Sammanfattning av ärendet

Arne Nykänen (C) och Eric Lundvall (C) har lämnat in en motion om att utveckla utbildningar inom jord- och skogsbruk för att säkra kompetensförsörjning i länet inom dessa näringar. Motionen har anmälts vid kommunfullmäktige 2025-01-27 § 2.

Motionärerna skriver att Norrbotten har en mycket låg självförsörjningsgrad för livsmedel – endast 25 %. Ett tydligt exempel är den kraftiga minskningen av mjölkgårdar, särskilt i Luleå kommun där antalet gått från 16 till 4 sedan 2010. För att vända utvecklingen har flera aktörer tagit fram den regionala livsmedelsstrategin Nära mat, som Luleå kommun redan använder vid livsmedelsinköp.

Men fler insatser krävs, särskilt inom utbildning. Luleå saknar gymnasieutbildningar inom jord- och skogsbruk, vilket begränsar ungas möjligheter att utbilda sig inom dessa områden. Närmaste utbildningar finns i Piteå och Kalix, vilket kan innebära ekonomiska och praktiska hinder för elever.

Eftersom Luleå har störst elevunderlag i länet är det avgörande att fler unga där utbildar sig inom yrken med stort arbetskraftsbehov. Centerpartiet föreslår att utbudet av gymnasie- och vuxenutbildningar inom naturbruk ses över, samt att möjligheter skapas för att läsa delar av utbildningen lokalt i Luleå och andra delar i Piteå eller Kalix.

Motionärerna föreslår att arbetsmarknads- och gymnasienämnden får i uppdrag att:

1. Utreda möjligheterna att samverka med naturbruksgymnasierna i Piteå och Kalix för att kunna erbjuda gymnasieprogram inom jordbruk och skogsbruk i Luleå, med moment som kräver maskiner, utrustning och anläggningar förlagda på annan ort.
2. Undersöka möjligheterna att erbjuda vuxenutbildning och YH-utbildning inom jord- och skogsbruk med utgångspunkt i Luleå men i samverkan med naturbruksgymnasierna i Piteå och Kalix.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens yttrande

Efterfrågan

Skolverket bedömer i sitt planeringsunderlag för gymnasial utbildning (AGN Hid: 2022.1840) att andelen platser på naturbruksprogrammet i Norrbottens län bör behållas på nuvarande nivå, men att det kan finnas skäl att omorganisera platser mellan inriktningar till förmån för skogsbruks- och lantbruksinriktningarna, där kompetensbehov finns. Personer som har läst naturbruksprogrammet i länet är dock i relativt låg grad etablerade på arbetsmarknaden, jämfört med personer som läst andra yrkesprogram. Av de som arbetar är det dessutom en låg andel som arbetar inom ett yrke som matchar utbildningen.

Det har inte bedrivits någon komvuxutbildning inom naturbruk de senaste åren. Skolverket bedömer att det finns andra områden på arbetsmarknaden där behovet av utbildade är större, och att det därför inte är prioriterat att starta upp vuxenutbildningar inom naturbruk.

Gymnasiesamverkan Naturbruksprogrammet inriktning Lantbruk

Luleå Gymnasieskola ingår Fyrkantens gymnasiesamverkan, genom ett primärt samverkansavtal. Denna samverkan har förstärkts från och med 1 juli 2023 i och med att ändringar gjordes i skollagen (2010:800) 15 kap § 30, § 30a, § 30b. Kraven på kommuner att utveckla en process för utbud och dimensionering av gymnasieutbildning i samverkan har stärkts. Arbetet ska utgå från att möta arbetsmarknadens behov och ungdomars efterfrågan.

Inom det primära samverkansområdet bör man gemensamt komma överens om vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på dessa. Samverkan om planering, dimensionering och erbjudande kan exempelvis handla om lokalisering av utbildningarna, hur många kommuner som ska erbjuda de vanligaste utbildningarna och var utbildningar med färre platser strategiskt ska lokaliseras. Varje kommun inom det primära samverkansområdet fattar sina egna beslut som direkt rör den egna kommunen.

Naturbruksprogrammet inriktning Lantbruk finns i Fyrkantens gymnasiesamverkan, på Grans Naturbruksgymnasium i Piteå kommun. Utbildningen är kostsam utifrån dess behov av maskiner och djur. Nuvarande självkostnadspris uppgår till ca 340 000 kr/elev och år. Inriktningen har relativt få sökande och mycket få från Luleå.

År	Totalt antagna till utbildningen	Antal från Luleå
2023	8	2
2024	14	0
2025	7	0

Gymnasiesamverkan Naturbruksprogrammet inriktning Skogsbruk

Kalix Naturbruksgymnasium ingår i samverkan inom Teknikcollege, där också Luleå Gymnasieskola är med. Inriktningen Skogsbruk är certifierad enligt Teknikcolleges kvalitetsmodell. Inom Fyrkantens gymnasiesamverkan erbjuds inte inriktning Skogsbruk, vilket innebär att elever från fyrkantsområdet kan söka till Kalix och bli förstahandsmottagna. 2025 har inriktning Skogsbruk 30 utbildningsplatser per årskurs. I nuläget är 23 elever antagna till hösten 2025, varav 2 är från Luleå. Även Naturbruksprogrammet inriktning Skogsbruk är en dyr utbildning. Nuvarande självkostnadspris är drygt 317 000 kr/elev och år.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår att arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens första punkt med motivering enligt nedan.

Motivering:

1. Lagstiftningen är ett hinder

Luleå kommun som huvudman för ett gymnasieprogram kan inte genom entreprenadavtal köpa utbildning i yrkeskurser av en annan kommunal huvudman. Det är inte förenligt med lagstiftningen (skollagen kap 23, § 2, § 13). Förvaltningen har varit i kontakt med Skolverket för att säkerställa att de tolkat lagtexten rätt.

2. Ekonomiska konsekvenser

Även om ett entreprenadavtal med naturbruksskolorna skulle vara möjligt och Luleå skulle välja att starta naturbruksutbildning är det sannolikt att det skulle bli små utbildningsgrupper och därmed kostnadsdrivande.

3. Negativa konsekvenser för naturbruksskolorna inom samverkan

Genom att starta ytterligare naturbruksutbildningar inom samverkansområdet försämrar möjlighet för de befintliga utbildningarna, som redan idag har ett relativt litet elevunderlag. I dialog med ansvariga vid de båda naturbruks-skolorna framkommer också att de inte har en mycket begränsad möjlighet att kunna sälja yrkeskurser.

Dialog om dimensionering av gymnasieutbildningar ska enligt lagstiftning ske inom samverkansområdet. Inom Fyrkantens gymnasiesamverkan och inom Teknikcollegesamverkan, där Kalix skogsbruksutbildning ingår, är det viktigt att lyfta utvecklingsfrågor om kompetensförsörjning och hur man kan få fler ungdomar från hela regionen att välja utbildningar inom skogsbruk och lantbruk.

Samverkan inom Vuxenutbildning södra Norrbotten (VSN)

Vuxenutbildningen i Luleå ingår i Vuxenutbildningen södra Norrbotten (VSN), genom ett primärt samverkansavtal. Denna samverkan har förstärkts från och med 1 juli 2023 i och med att ändringar gjordes i skollagen (2010:800) 20 kap § 16, § 16a. Ändringarna ställer krav på kommuner att i samverkan utveckla en process för utbud och dimensionering av yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå. Arbetet ska utgå från att möta vuxnas behov och efterfrågan samt arbetsmarknadens behov.

Inom det primära samverkansområdet bör man gemensamt komma överens om vilka yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar som ska erbjudas och antalet platser på dessa. Samverkan om planering, dimensionering och erbjudande kan exempelvis handla om lokalisering av utbildningarna, hur många kommuner som ska erbjuda de vanligaste utbildningarna och var utbildningar med färre platser strategiskt ska lokaliseras.

Yrkeshögskoleverksamheten vid vuxenutbildningen i Luleå

Vuxenutbildningen i Luleå bedriver idag fem yrkeshögskoleutbildningar (YH) i egen regi. Beslut att ansökan om att få bedriva yrkeshögskoleutbildning fattas av huvudmannen/kommunen och omfattas inte av krav på samverkan med andra utbildningsanordnare.

Myndigheten för Yrkeshögskola (MYH) har uppdrag att analysera arbetsmarknadens behov och se till att utbildningsutbudet motsvarar behovet. Genomförd analys av naturbrukssektorn visar att det finns en efterfrågan på yrkesutbildad arbetskraft inom utbildningsområdet, och att utbudet behöver anpassas och utvecklas för att möta framtidens behov.

I dagsläget finns inte någon yrkeshögskoleutbildning inom naturbrukssektorn i Norrbotten.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föreslår att arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens andra punkt avseende gymnasial vuxenutbildning samt att bifalla motionens andra punkt avseende den del som rör YH-utbildning med motivering enligt nedan.

Motivering:

1. Skolverkets rekommendationer

Skolverkets bedömning är att det inte är prioriterat att starta upp gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna inom naturbruk mot bakgrund av att det finns utbildningar med större behov.

2. Primärvtalets intentioner

Dialog om dimensionering av gymnasiala yrkesutbildningar ska enligt lagstiftning ske inom samverkansområdet, att undersöka möjligheterna att erbjuda yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk bör därmed ta sin utgångspunkt i VSN och hela samverkansområdet, inte med utgångspunkt Luleå.

3. Myndigheten för yrkeshögskolans genomförda analyser

Då Myndigheten för Yrkeshögskola visar på efterfrågan av utbildade inom naturbrukssektorn kan det vara intressant att utreda möjlighet att starta Yrkeshögskoleutbildning inom denna sektor i Luleå, då YH inte omfattas av krav på samverkan med andra utbildningsanordnare.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen har föreslagit arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens första punkt, att rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens andra punkt avseende gymnasial vuxenutbildning och att rekommendera kommunfullmäktige att bifalla motionens andra punkt avseende den del som rör YH-utbildning.

Kommunstyrelsen har 2025-12-01 § 288 föreslagit kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen, och att ge arbetsmarknads- och gymnasienämnden i uppdrag att utreda hur Luleå kommun tillsammans med parterna i de primära samverkansavtalen, för planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå, kan öka antalet studerande på utbildningar med inriktning lant- eller skogsbruk i samverkansområdena.

Sammanträdet

Arne Nykänen (C) och Fredrik Bruhn (S) föreslår bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige bifaller förslaget.

Dialog

Dialog har förts internt inom arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen och med ansvariga vid naturbruksskolorna i Kalix och Piteå samt med styrgruppen för Vuxenutbildningen södra Norrbotten (VSN). Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen har också haft dialog med Skolverket kring lagstiftning gällande entreprenadavtal för gymnasieskolor.

Beslutsunderlag

- Motion (C) om att utveckla utbildningar inom jord- och skogsbruk, KLF Hid: 2025.723
- Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut gällande motion (C) om att utveckla utbildningar inom jord- och skogsbruk, KLF Hid: 2025.10044
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut har 2025-11-03 § 190, KLF Hid: 2025.11411
- Kommunstyrelsens beslut har 2025-11-03 § 288, KLF Hid: 2025.12826

Beslutet skickas till

Arbetsmarknad- och gymnasienämnden
Arbetsmarknads- och utbildningsdirektör
Skolchef vuxenutbildningen
Skolchef gymnasieskola
Rektor vuxenutbildningen